

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 81  
van **CHRIS JANSSENS**  
datum: 19 januari 2015

---

aan **SVEN GATZ**  
VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

---

*Vlaams Fonds voor de Letteren - Vertaal- en productiesubsidies*

Het vertalen van onze Vlaamse literatuur, zowel fictie als non-fictie, draagt in belangrijke mate bij tot de export van onze cultuur en de internationale uitstraling van Vlaanderen.

Het Vlaams Fonds voor de Letteren (VFL) is verantwoordelijk voor de verdeling van de subsidies ter ondersteuning van de export van literaire werken. Het VFL heeft volgende subsidievormen:

- vertaalsubsidies voor de buitenlandse uitgeverij: ze bedragen in principe 60 % van de reële vertaalkosten (tot 100 % voor poëzie en klassiekers);
- productiesubsidies voor de buitenlandse uitgeverij: ze zijn bestemd voor productie, promotie en distributie-inspanningen en worden toegekend op basis van een weging van factoren en te leveren inspanningen, gerelateerd aan (bewezen) kosten tot een maximum van 1400 euro per titel;
- subsidies voor geïllustreerde boeken: een bijdrage aan vertaal- en productiekosten voor geïllustreerde boeken en graphic novels, die worden toegekend op basis van een weging van factoren en te leveren inspanningen, gerelateerd aan (bewezen) kosten tot een maximum van 2800 euro per titel.

1. Kan de minister medelen welk bedrag er voor 2013 en 2014 respectievelijk per subsidieregeling werd uitgekeerd?
2. Hoe verhouden deze bedragen zich ten opzichte van de voorgaande jaren?
3. Hoe evalueert de minister de cijfers voor 2013 en 2014? Zijn er in de subsidieregeling bijstellingen nodig? Zo ja, in welke zin?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 81 van 19 januari 2015

van **CHRIS JANSSENS**

---

1. De subsidiebedragen per regeling zijn de volgende:
  - Subsidies voor vertalingen uit het Nederlands:
    - ☐ 2013: 138.543 euro
    - ☐ 2014: 157.915 euro
  - Productiesubsidies voor vertalingen uit het Nederlands:
    - ☐ 2013: 13.659 euro
    - ☐ 2014: 11.878 euro
  - Subsidies voor geïllustreerde boeken:
    - ☐ 2013: 50.223 euro
    - ☐ 2014: 79.915 euro
  - **Totaal:**
    - ☐ 2013: 202.425 euro
    - ☐ 2014: 249.708 euro
2. Bij de subsidies voor de vertalingen van fictie en non-fictie (romans) uit het Nederlands zien we in 2013 een terugval van het totale subsidiebedrag t.o.v. de voorgaande jaren. Dat heeft te maken met het aantal aanvragen dat dat jaar beduidend lager lag dan andere jaren. In 2014 trok het aantal subsidieaanvragen en de totale vertaalsubsidie voor romans weer aan tot bijna het niveau van de voorgaande jaren.

Het subsidiebedrag voor de vertaling van fictie en non-fictie steeg in 2014 niet recht evenredig met het aantal aanvragen (58 in 2013, 74 in 2014) en dat heeft te maken met een aantal besparingsmaatregelen: zo geldt er een maximale subsidie per titel sinds 2014 en wordt er ook sinds 2014 rekening gehouden met de levensstandaard in een land om het maximale subsidietarief per woord te bepalen, waardoor dit voor een heleboel landen lager ligt dan voorheen.

Als de subsidies voor de vertaling van prentenboeken en strips ('geïllustreerde boeken') worden meegeteld in het totale subsidiebedrag van 2014, is er met een totaal van 249.708 euro in 2014 bovendien een duidelijke stijging merkbaar t.o.v. de voorgaande jaren (237.797 euro in 2012, 217.379 euro in 2011). Het valt te verwachten dat die groei de komende jaren doorzet.
3. De subsidieregelingen zijn op een aantal vlakken bijgestuurd om in de toekomst voldoende kansen voor vertalingen van Vlaamse titels in andere talen te garanderen:
  - De beperking dat een buitenlandse uitgever maximaal twee keer een subsidie voor dezelfde Vlaamse auteur kan ontvangen werd opgetrokken naar vier titels van een auteur per buitenlandse uitgever.
  - Er worden niet langer productiesubsidies toegekend aan buitenlandse uitgevers van fictie en non-fictie, maar enkel vertaalsubsidies. De regeling voor vertaalsubsidies is wel in die zin aangepast, dat uitgevers in economische groeilanden in aanmerking komen voor een vertaalsubsidie van 80% in plaats van 60 % van de volledige vertaalkosten. Deze operatie is budgetneutraal, maar levert veel tijdsbesparing op voor zowel het VFL als voor de aanvrager van de subsidie.

- Er is nu, naar analogie met de regeling voor de prentenboeken en de strips, een aparte regeling voor de vertaling van poëzie, die de vertaalkosten en een deel van de productiekosten dekt.

In het kader van het Vlaams-Nederlandse gastlandschap op de Frankfurter Buchmesse in 2016 wordt er in 2015 en in 2016 een stijging verwacht van het aantal aanvragen voor vertalingen, in de eerste plaats naar het Duits, maar ook naar andere talen. Het aantal aanvragen voor vertalingen zal allicht ook na Frankfurt 2016 blijven toenemen.

Voor Frankfurt 2016 werkt het VFL aan een inhaalbeweging voor de vertaling van non-fictie, want daar heeft Vlaanderen nog werk om Nederland bij te benen. Het VFL zet op dit moment een non-fictiebeleid op de rails, dat we hopelijk de komende twee jaar en ook na 2016 kunnen doorvoeren. Bij de opmaak van een nieuwe beheersovereenkomst met het VFL zal de uitbouw van een volledig non-fictiebeleid worden bekeken, dat zich niet alleen wil beperken tot vertaalbeleid, maar ondersteuning wil voorzien voor de hele keten: van auteur en uitgever tot boekhandel en lezer.